

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarów,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 zlr., z przesyłką 1 zlr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 zlr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

V. NOWOŚCI. 10.

Kraków, 1 października 1882.

ABRAHAMOWICZ Adolf. Po burzy, fraszka w jednym akcie, przedstawiona po raz pierwszy na scenie lwowskiéj w lutym 1882 r. Lwów, nakł. autora. K. Łukaszewicz, druk. Gazety nar. 1882, w 8ce, str. 18 i 1 nl. 40 cnt.

AER. Pierwszy romantyk, opowiadanie z przeszłości, spisał Aër, tom I i II (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1883, w 8ce, str. 253.

Akty odnoszące się do historii jużnoy i zapadnoy Rossii, sobrannyje i izdannyye Archieograficeskoju komisijeju, tom XII, 1675—1676. Petersburg, 1882, w 4ce, str. 4 nl., 874 i 15.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt wrześniowy r. 1882. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 395—602.

Treść: Małpa-człowiek, nieznaną satyrą z XVIII w. (str. 395—419); Na scenie i za kulisami, historia parafialna, przez J. Morosza (c. d., str. 420—459); E. Renana Początki chrystyanizmu, przez I. Radlińskiego (str. 460—488); Z pamiętników L. Dembowskiego (c. d., str. 489—508); Teorya Darwina w stosunku do nauki i życia, przez Br. Rejchmana (dok., str. 509—528); Aryowie pierwotni, przez J. T. Hodięgo (str. 529—563); Socyologia Wojcie-

cha Schöfflego (str. 564—596); Wrażenia literackie.

BAHR Felix. Opis aparatu automatycznego do gaszenia i sygnalizowania pożarów, wynalazku Warszawianina (Odbitka z nr. 13 i 14 Inżynierii i budownictwa). Warszawa, druk. Gazety handlowéj, 1882, w 8ce większej, str. 15 i 1 tabl. litogr. in fol.

BARWIŃSKI O. Pomicz własna, abo roby neboże, to i Boh pomoże. Lwów, nakł. tow. Proświta, druk. im. Szewczenka, 1882, w 16ce, str. 80.

BEŁCIKOWSKI Ad. dr. Rozkvét polské poesie (przez Fr. Chalupę). Ruch praski, nr. 13—20 z r. 1882, w 4ce, str. 205—206, 221—222, 237—238, 253—255, 301—302 i 317—318.

BEZSTRONNY S. Przestroga historyi, chronologiczny rys prześladowania Słowian od dawnych wieków do dni dzisiejszych, dla południowych Słowian i panslawistów. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. Dziennika polskiego, 1882, w 8ce małej, str. 5 nl., 129 i 1 nl. 1 zlr. 20 cnt.

Biblioteka najcenniejszych utworów literatury europejskiej pod kierunkiem redakcyi Kłosów, zeszyt lipcowy 1882. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, w 8ce, str. 177—272 i 49—112.

Treść: Narzeczeni, przez Al. Manzonięgo, tom II ark. 12—17; Narzeczona Harabasz, przez T. T. Jeża, ark. 4—7.

— warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt wrześnieowy r. 1882. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 329—508 i 4 nl.

Treść: Nasza własność ziemska, zarysy statystyki rolniczej naszego kraju i ziemianstwa, przez R. Buczyńskiego (str. 329—352); Opisanie wjazdu do Stambułu Rafała Leszczyńskiego w 1700 r., przez J. D. hr. Karwickiego (str. 353—370); Najznakomitsi komedyopisarze francuscy XIX w., przez J. A. Święckiego (str. 371—391); Pod wyrokiem, przez K. Kraszewskiego (c. d., str. 392—402); O Arystotelesie, prelekcya W. hr. Dzieduszyckiego (dok., str. 403—420); Kronika paryska; Szesnaste walne zgromadzenie Towarzystwa pedagogicznego w Kołomyi, przez Eryka Jachowicza (str. 449—455); Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne: 1. J. Łaskiego Liber beneficiorum, przez St. Marońskiego, 2. Dzieje literatury powszechniej, 3. dr. W. Kętrzyńskiego O ludności polskiej w Prusiech, przez F. Sulimierskiego, 4. Guizot Dans sa famille, przez L. Żychlińskiego, 5. Correspondance de G. Sand, przez L. Żychlińskiego; Wiadomości bieżące; Nekrologie.

BOBRZYŃSKI Mich. Acta expeditionum bellicialium palatinatus Calissiensis et Posnaniensis in Valachos et in Turcas a. 1497—1498, in Archivo regio Posnaniensi asservata, edidit (Stary dawne prawa polskiego pomniki, tomu VII zeszyt 1). Cracoviae, sumpt. Academiae litterarum, typ. Vl. L. Anczyca et Soc., 1882, w 4ce, str. XVI, 190 i 1 nl.

BYKOWSKI Piotr Jaxa. Sądy podkormorskie, powieść staroszlachecka. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 300. 1 rubel 50 kop.

CHOCISZEWSKI Józef. Bogarodzica na Jasnój górze, krótka historia cudownego obrazu, z dodaniem opisu stu cudów za sprawą Matki boskiej częstochowskiej doznanych, oraz kilku

modlitw i pieśni. Poznań, nakł. Księgarni katol., czcienkami E. Schmaedickiego, 1883, w 16ce, str. 80. 25 fenig.

CHODYŃSKI Z. et LIKOWSKI Ed. Decretales summorum pontificum pro regno Poloniae et constitutiones synodorum provincialium et dioecesanarum regni ejusdem ad summam collectae, cum annotationibus, declarationibus, adnotationibus et additionibus ex historia, jure ecclesiastico universali et jure civile regni, editae cura et studio tomus II, complectens librum II et III Decretalium. Posnaniae, sumpt. et typ. J. Leitgeber, 1882, w 4ce, str. II, 524 i 24. Za trzy tomy 24 marek. Tom I wyszedł r. 1869.

CZAŁYJ M. K. Żiżń i proizwiedienija Tarasa Szewczenka, swod matierijałow dla jego biografii, s portretom, sostiawil Kijew, nakł. autora, druk. K. J. Milewskiego, 1882, w 8ce większej, str. 281, II i 1 nl. 2 ruble.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją dra M. D. Wąsowicza i prof. dra Br. Radziewskiego, nr. 17 i 18 z 1 i 15 września 1882. Lwów, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, w 8ce, str. 265—280 i 281—296.

Treść: Rozbiór chemiczny wód mineralnych w Sławniku, przez A. Orłowskiego (17, 18); Proszek perski, jego fałszowania i skład chemiczny, przez A. Sk. B. (17); O ślinie ludzkiej, przez A. Mussila (18); Kronika chemiczno-farmaceutyczna, przez Zn. i M. D. W.; Sprawy zawodu aptekarskiego.

CZERNY Fr. dr. prof. Die neuste Phase in der Geschichte der Afrika-Expedition. Deutsche Rundschau für Geographie und Geschichte, zesz. 10—12 z r. 1882, Wien, w 8ce, str. 441—445, 498—504 i 568—578.

DJACZAN Wł. Anti-jewriejskija dwizenija w Polsce w prieznija wriemiena (Odbitka z Warsz. gubern. Wiedom.). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 15.

DOBENZAŃSKI St. Żołotoj tielec, komiedija w odnom diejstwii, pieriewod

s polskiego. Pietierburg, 1882, w 8ce, str. 40. 30 kop.

DUNIECKI Paweł dr. Olój skalny i wosk ziemny w Galicyi, sprawozdanie z wycieczki po kraju. Wiedeń, nakł. i druk. A. Keissa, (Kraków, G. Gebethner i Sp.), 1882, w 8ce, str. 2 nl. i 164. 1 zlr. 20 cnt.

ESTREJCHER K. Ze Szczawnicy (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce małej, str. 16.

ESTREJCHER, ŚCIBOROWSKI, SZLACH-TOWSKI. Szczawnica, pismo komitetu administracyjnego dla Szczawnicy (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce małej, str. 61 i 1 nl.

EURYPIDES. Helena, tragedia, przedstawiona r. 413 przed Chr., przekład Z. Węclewskiego. Poznań, Biblioteka kórnicka, druk. J. I. Kraszewskiego, (dr. W. Lebiński), 1882, w 8ce, str. 83. 1 marka.

— Hiketydy czyli błagające opieki, tragedia, przedstawiona około r. 420 przed Chr., przekład Z. Węclewskiego. Poznań, nakł. Biblioteki kórnickiej, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1882, w 8ce, str. 57. 1 marka.

FRANCISZEK o. Trapiści w południowej Afryce, napisał przeor klasztoru Mary-Dunbrody, tłumaczenie z niemieckiego. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1882, w 8ce małej, str. 24. 25 fenig.

Dochód przeznaczony na wybudowanie tamże klasztoru i domu sierót, jako też na kościół tamtejszy.

G. J. O abdykacji politycznej, napisał J. G. (Odbitka z Reformy). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 2 nl. i 40. 30 cnt.

GOSIEWSKI Wł. O pewnym zadaniu z teoryi prawdopodobieństwa (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem. przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 4.

— O nieogólności pewnej zasady rachunku całkowego (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem. - przyr.

Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 7.

GRUBE A. W. Historia w obrazach, zyciorysy, charaktery, podania i fakty historyczne, czasy przedchrześcijańskie, według z dodaniem historyi Sławiańszczyzny opracowała Z. Zajączkowska. Warszawa, nakł. F. Hösocka, Lipsk, druk. Rödera, 1883, w 8ce, str. XI i 356, z rycinami. 1 rub. 80 kop., opr. 2 rub. 40 kop.

GUTOWSKI Wł. D. Surdut i siermiega, obraz ludowy w 3 aktach ze śpiewami i tańcami oryginalnie napisany, muzyka Aug. Balcarka, po raz pierwszy grany w Warszawie w teatrze Nowy świat dnia 20 lipca 1882 r. Warszawa, druk. B. Kopezyńskiego, 1882, w 8ce małej, str. 36. 30 kop.

HALLER A. Icek za pieczętju, sztuka w odnom diejstwiu, pieriedielannaja s polskiego. Moskwa, 1882, w 8ce, str. 18.

Berek zapieczętowany.

HARWOT Jerzy. Jakiój reformy przedewszystkiém potrzebują nasze szkoły ludowe. Przemyśl, nakł. autora, druk. S. F. Piątkiewicza, 1882, w 8ce, str. 39.

HAUSER Leopold. Monografia miasta Przemyśla. Przemyśl, nakł. braci Jeleniów, czcionkami K. Prochaski w Cieszynie, 1883, w 8ce małej, str. 1 nl., 274, 3 nl., widok i starożytny plan miasta. 1 zlr. 80 cnt.

HINCZA Marcin ks. T. J. Zabawa z Jezusem przez mszą św., nowe wydanie. Gniezno, nakł. Straży św. Wojciecha, Poznań, Księgarnia katolicka, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1882, w 16ce, str. 32. 10 fenig.

HIRSCHBERG Al. dr. Bibliografia powstania narodu polskiego z r. 1830/31, wspólnie z gronem akademików lwowskich ułożył docent historyi polskiej w Uniwersytecie lwowskim, kustosz biblioteki Ossolińskich (Odbitka z Zbioru pamiętników do historyi powstania polskiego z r. 1830/31). Lwów,

nakł. dra T. Rayskiego, I związkowa druk., 1882, w 4ce, str. XI, 123 i 1 nl.

HOPCAS Józef. Stary Grzegorz (Wydawnictwo ludowe, tomik VIII, IX, X). Lwów, nakł. Komitetu wydawnictwa dziełek ludowych, druk. A. Wajdowiczowej, 1882, w 16ce, str. 163 i 1 nl. 25 cnt.

Praca odznaczona pierwszą nagrodą w kwocie 150 zlr. na podstawie konkursu, rozpisanego przez Komitet wydawnictwa w r. 1882.

HOSZOWSKI Konstanty dr. Przyczynek do historii krakowskiego Towarzystwa dobroczynności (pośw. ks. biskupowi Albinowi Sas Dunajewskiemu). Kraków, nakł. autora, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 37.

J. Antoni dr. Nowe opowiadania historyczne, wyd. drugie. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce, str. 322 i 2 nl.

Pod krzyżem; Losy kresowego miasteczka; Wartabiet; Zemsta kozacza; Porwanie króla; Niesoszę legiony.

JAWORSKI Walery dr. Sposób dokładnego oznaczenia treści płynnej w zółtku ludzkim w celach klinicznych i fizjologicznych (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 21.

JESKE August. Systematyczny kurs nauk: Wypisy polskie, stopień I, z wstępem podającym zasady i drogi, jakich się trzymać należy w wykładzie Wypisów, wyd. trzecie. Warszawa, nakł. St. Arcta w Lublinie, druk. E. Skińskiego, 1882, w 8ce, str. IV, XVI i 211. 50 kop.

JEZIORSKI Franciszek. Odpowiedź na artykuł „Program matematyki w gimnazyach“, umieszczony w nrach 12—15 Szkoły z bieżącego roku. Kraków, nakł. autora, druk. A. Koziańskiego, (1882), 8ce, str. 8.

K. A. ks. Rozmyślenia rekolekcyjne wraz z nabożeństwem wielkotygodniowym dla młodzieży szkół średnich, przez ks. A. K. Bochnia, druk. W.

Pisza, 1882, w 16ce, str. 121 i 2 nl. 25 cnt.

KARŁOWICZ Jan. Imiona niektórych plemion i ziem dawniej Polski (Odbitka z Pamiętnika fizyograficznego, tom II). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 4ce, str. 20. 40 kop.

Katalog wystawy rolniczo-przemysłowej w Przemysłu 1882. Przemysł, druk. Żupnika i Knollera, 1882, w 8ce, str. 172, 1 nl., 1 litogr. i str. 32. nl.

KĘTRZYŃSKI Wojciech dr. O ludności polskiej w Prusiech niegdyś krzyżackich (Biblioteka Ossolińskich, zes. VII i VIII). Lwów, nakł. i druk. Zakładu im. Ossolińskich, 1882, w 8ce, str. XXIII, 653, 1 nl. i 3 mapy litogr. 5 zlr.

KIERSKI Hipolit. Nauka prasowania i glansowania bielizny. Łódź, druk. L. Zonera, (Warszawa, Gebethner i Wolff), 1882, w 8ce, str. 1 nl., 8 i 1 nl. 20 kop.

KOCHANOWSKI J. Dzieła, tom III (Wydawnictwa K. Bartoszewicza, tom VIII). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1882, w 16ce, str. 221 i 1 nl. Za komplet 2 zlr. 40 cnt.

z KOCHEM Marcin Kapucyn. Wykład ofiary mszy św., przetłómaczył Tytus Daszkiewicz, wyd. drugie przejrzone i poprawione przez ks. A. A. i ks. Ł. (ukowskiego). Gniezno, nakł. Straży św. Wojciecha, Poznań, Księgarnia katolicka, czcionkami F. Chocieszynskiego, 1882, w 16ce, str. XV, 500, IV, 1 nl. z rycinami. 1 marka 60 fenig., na papierze lepszym 1 marka 80 fenig.

KORCZYŃSKI dr. prof. O zdrojach morszynskich a w szczególności o wodzie gorzkiej morszynskiej w porównaniu z innymi wodami gorzkimi, rzecz przedstawiona na posiedzeniu komisji balneologicznej Towarzystwa lek. krakowskiego w dniu 9 maja 1882 (Odbitka z Gazety lekarskiej). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 4ce, str. 17.

KORZON Tadeusz. O nauczaniu historii, z powodu zamierzonej reformy szkół średnich w Galicyi. Warszawa, wydawnictwo Rocznika pedagogicznego, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. II i 26. 30 kop.

KOSIBA Antoni dr. prof. Geneza, rodzaj i znaczenie funkcyjne słów polskich, wytworzonych z pierwiastków za pośrednictwem przyrostka ną. Lwów, nakł. autora, bez druk., (Kraków, G. Gebethner i Sp.), 1882, w 8ce, str. 52. 40 cnt.

KOSIŃSKI Roch. Zasady sztuki drzeworytniczej (xylografii), czyli reguły dobrego rytowania na drzewie, część I: O sztychu. Warszawa, nakł. autora, druk. Wł. Szuleca i Sp., 1882, w 8ce, str. 70 i 4 nl., z rycinami w textcie. 1 rubel.

KRASICKI Ignacy. Wybór dzieł, tom I (Biblioteka klasyków, tom III). Lwów, F. H. Richter (H. Altenberg), druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, 1882, w 8ce małej, str. 2 nl. i 322. Opr. 1 złr. 50 cnt.

KRASZEWSKI J. I. Semko, czasy bezkrólewia po Ludwiku, Jagiello i Jadwiga, tom I—III (Powieści historyczne, XVI). Kraków, nakł. Spółki wydawniczej księgarzy w Warszawie, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 298, 287 i 289. 3 ruble.

KRAUSHAR Alexander. O palestrze staropolskiej, odczyt. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1882, w 16ce, str. 56.

— Francya i Polska w pierwszej połowie XVIII w., A. Vandala Louis XV et Elisabeth de Russie (Nadbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 161—186.

— Na rozstajnych drogach, nowy przyczynek do dziejów reformacji w Polsce, Johannes a Lasco von H. Dalton (Odbitka z Niwy). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 28.

KRYŃSKI Ad. Ant. O pisowni polskiej wraz z objaśnieniem niektórych form

językowych (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. III, 40 i 2 nl. 50 kop.

KWAŚNICKI August dr. Zjazd Ilgi lekarzy i przyrodników czeskich w Pradze (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 72.

LANDIÉ E. Gramatyka francuska dla początkujących, wyd. 10. Warszawa, nakł. i druk. S. Orgelbranda synów, 1882, w 8ce, str. 143 i 1 nl. 30 kop.

LECIEJEWSKI J. Die Sprache des Florianer Psalters, I Theil: Lautlehre, eine von der philosoph. Facultät zu Breslau gekrönte Preisschrift, Inauguraldissertation. Breslau, Köhler, 1882, w 8ce, str. 54 i 3 nl. 1 marka.

ŁAZARSKI Mieczysław prof. O konstrukcyi osi w perspektywie koła (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 9.

MARSCHALL dr. Heidnische Funde im Weichsel-Nogat-Delta. Schriften der naturforschenden Gesellschaft in Danzig, Danzig, 1882, w 8ce, tom V zeszyt. 3, str. 1—7 i 1 tabl. litogr.

MARTYNOWSKI F. K. Na przelomie sztuki polskiej (Odbitka z Przeglądu bibliogr.-archeol.). Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwickiego, 1882, w 4ce, str. 77. 1 rubel.

MICKIEWICZ Ad. Básně, přeložila El. Krásnohorská: Pan Tadeáš čili poslední zájezd na Litvě (Poesie světová, XXII). Praha, Grégr & Dattel, 1882, w 8ce małej, str. 382. Opr. 1 złr. 90 cnt.

— Konrad Wallenrod, an historical poem, translated from the polish into english verse by miss Maude Ashurst Biggs. London, Trübner and Co., 1882, w 8ce małej, str. 99. 2½ zylinga.

Misy katolickie, czasopismo ilustrowane miesięczne pod redakcyą ks. M. Mycielskiego, zeszyt z 15 września

1882. Kraków, druk. Czasu, w 4ce, str. 193—216, w rycinami.

Treść: Indyjanie w Stanach zjednoczonych; Wycieczka w Egipcie do drzewa N. Panny; Język Suahili we wschodniej Afryce; Uwzięnie i oswobodzenie biskupa Riedla (c. d.); Wiadomości bieżące.

NIEMOJEWSKI Felix. Takim właśnie chciałem być przedstawiony. Rokitnica, 1 września 1882, w 8ce, str. 3 nl.

W sprawie pomnika Mickiewicza.

NITSCHMANN Heinrich. Geschichte der polnischen Litteratur (Geschichte der Weltlitteratur in Einzelndarstellungen, Band II). Leipzig, W. Friedrich, (1882), w 8ce, str. VIII i 500. 7 marek 50 fenig.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją M. Godlewskiego, zeszyt z dnia 1 września 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8ce, str. 321—400.

Treść: Źródło i pochod naturalizmu w beletryście francuskiej, szkic literacki, przez T. Choińskiego (str. 321—346); Statystyka w historii: T. Korzona Dzieje za St. Augusta, przez K. Jarochońskiego (str. 347—364); Sekciarstwo w Rosyi, według Juzowa i Prudnikowa napisał B. (dok., str. 365—384); Ruch literacko-naukowy: 1. dra J. Szujskiego Die Polen und Ruthenen, przez A. R., 2. K. Jarochońskiego Literatura polnaiska, przez A. R., 3. H. Glińskiego Tylko doktor, przez R. B.; Miscelanea.

ODYNIEC A. E. Wyspa (wierszem. — Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 3.

OLSZEWSKI Wojciech ks. Historia kościoła św. katolickiego, zeszyt 1 (Odbitka z Niedzieli). Poznań, nakł. wydawnictwa im. ks. Fr. Bażyńskiego (Wł. Simona), 1881, w 16ce, str. 174. 50 fenig.

ORŁOWSKI Antoni. Rozbiór chemiczny wód mineralnych w Sławniku, mianowicie dwóch źródeł żelazistych, Chali-bokrenae dużego, używanego na kąpiele, i małego Kazimiry. Lublin, druk. A. Rozdoby, 1882, w 8ce małej, str. 61.

Pamiętniki polemickiej literatury w zapadnej Rusi, kniga II (Russkaja

istoriczeskaja biblioteka, izdawajemaja Archieograficeskoju kommissiju, tom VII). Petersburg, 1882, w 8ce większej, str. 182J.

Materyały rękopiśmienne i przedruki pod redakcją Piotra Hildebrandta: Woprosy i otwety prawosławnomu i papieżnikam, pieczatano po rękopisi moskowskoj sinodalnoj biblioteki (str. 4—110); Unija albo wyklad przedniejszych artykułow, ku zocnoczeniju Grekow s kościołom rymskim należaszczych, u Wilni r. 1595 (str. 110—168); Harmonia albo konkordantia wiary, sakramentów i ceremoniej cerkwi św. orientalnój z kościołom św. rymskim, w Wilnie r. 1608 (str. 169—222, text polski i rosyjski); O jedności kościoła bożego, przez ks. P. Skargę (str. 223—526, podług wydania z r. 1577); Nowyja statji P. Skargi, 1590 g. (str. 527—580); Wiary kościoła rzymskiego wywody i greckiego niewolstwa historia, ks. B. Herbesta S. J., w Krakowie r. 1586 (str. 581—600); O jedynym wierie, soczinienije ostrożskiego świaszczennika Wasilija 1588 g. (str. 601—938); Bieriestieckij sobor i obrona jego, socz. P. Skargi 1596 g. (str. 939—1002); Apokrysis albo odpowiedź na książki o synodzie brzeskim, przez Chr. Philaetha, r. 1597/99 (str. 1003—1820, text p. i r.).

Pamiętnik fizyograficzny, wydawany staraniem E. Dziewulskiego i Br. Znatowicza, tom II. Warszawa, druk. K. Kowalskiego, 1882, w 4ce, str. VI, 521, 2, 2, 116a, 116b i 32 tablic rysunków. 7 rubli 50 kop.

Treść: Dział I, Meteorologia i hydrografia przez Jana Kowalczyka, Apol. Pietkiewicza, Jana Jędrzejewicza, E. Dziewulskiego i Jana Roztworowskiego; Dział II, Geologia i chemia, przez Józ. Siemiradzkiego, Winc. Kosińskiego, J. B. Puscha, St. Kontkiewicza, Br. Pawlewskiego i Br. Znatowicza; Dział III, Botanika i zoologia, przez Tytusa Chalubińskiego, Kazim. Łapczyńskiego, Ant. Waleckiego, Miecz. Kowalewskiego, Jana Sznabla, Fr. Osterloffia, Ant. Słóarskiego; Dział IV, Antropologia, przez Tymot. Luniewskiego, Zygm. Głogera, Leona Dudrewicza i Jana Karłowicza.

PETELENYZ K. J. dr. Kilka uwag o znaczeniu i nauce języka niemieckiego w gimnazyach, przyczynek do metodyki tego języka (Odbitka ze Sprawozdania gimnazjum św. Jacka). Kraków, nakł. funduszu szkolnego, druk. Wł. L. Anczyca, i Sp., 1882, w 8ce, str. 34.

PILAT Roman dr. Początek publicystyki literackiej w Polsce, I: Czasopisma uczone (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1882, w 8ce, str. 75.

PISKUNOW F. M. Małorosijsko-czerwonoruskiej słowar żywego i aktowego języka, izdaniye 2je znaczielno dopolnionnoje E. J. Fiodorowym. Kijew, 1882, w 8ce, str. 2 nl., V, 304 i 5. 1 rub. 50 kop.

POL Wincenty. Mohort, rapsod rycerski z podania, z 24 ilustracyami Juliusza Kossaka, zeszyt 2 i 3. Lwów, nakł. F. H. Riechtera (H. Altenberga), Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, 1882, w 4ce królewskiej, str. 37—60, 61—88 i ryciny. Po 1 zlr. 20 cnt.

POLEWKA Cezar. List do Bohdana Zaleskiego, napisany w nowo odkopanym przysionku Panteona, Sancta Maria ad martyres, dnia 19 marca 1882 (wierszem). Lwów, nakł. autora, I związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 7.

POPIEL Paweł. List otwarty do Stanisława Polanowskiego, II. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1882, w 4ce, str. 7. 15 cnt.

POTOCKA Anna hrabianka. Horoskop na dzień urodzin, ułożony wyjątkami z dzieł A. Mickiewicza przez A. P. Kraków, nakł. i druk. Czasu, G. Gebethner i Sp., 1882, w 16ce, półarkuszy 18. Opr. 1 zlr. 80 cnt

POŹNIAK January. Pieśni z lat młodych i pieśni starca autora Piśny z dawnych lit. Lwów, nakł. W. Zienkowicza, I związkowa druk., 1883, w 8ce, str. XX i 375.

Cały dochód z rozprzedaży tój książki przekazuje nakładca i autor na Macierz polską.

Przegląd archeologiczny, organ e. k. konserwatoryi pomników i Towarzystwa archeol. kraj. we Lwowie, zeszyt 1 z r. 1882, pod redakcją K. Widmanna. Lwów, nakł. Tow. archeol., druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. 120.

Treść: Odezwa Tow. archeol.; Budowle drewniane na Rusi, przez W. hr. Dzieduszyckiego (str. 11—18); Obrz. z św. Jana Chrzciciela, znalezione w cerkwi św. Mikołaja w Buczaczu, przez tegoż (str. 18—21); Pomnik Konstancyi Daniłowiczowej w kościele obrz. łac. w Żurowie, przez dra I. Szaraniewicza (str. 22—24); Wiadomość o Dyaryuszu czyli dzienniku ks. Porfiredo Ważyńskiego, biskupa chełmskiego, od r. 1780—1804, podał ks. A. S. Petruszewicz (str. 24—43); Wiadomość o archiwum miasta Lwowa, przez K. Widmanna (str. 44—72); Materyały historyczne ziem polskich i ruskich z lat 1381—1762, podane przez J. Detmerskiego, ks. A. Petruszewicza i dra Szaraniewicza (str. 72—94); Archeologiczno-lingwistyczne zapiski: O znaczeniu i pochodzeniu słowa rokosz, przez ks. A. Petruszewicza (str. 94—102); Sprawy Towarzystwa archeol.; Rozmaitości; Kronika.

— lwowski, pismo dwutygodniowe, poświęcone sprawom religijnym, naukowym, literackim i politycznym pod redakcją ks. Edwarda Podolskiego, zeszyt z dnia 15 sierpnia 1882. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 141—172.

Treść: Z Syberyi (str. 141—148); Teokratyzm i caropapizm, przez Jul. Felińskiego, dra św. t. (str. 148—154); Listy z Warszawy; Listy z Rzymu; Listy z Wiednia, przez ks. Ż. Czerwińskiego; Ze świata katolickiego; Kronika.

— Toż, z 1 września 1882. Tamże, w 8ce, str. 173—216.

Treść: Z Syberyi (c. d., str. 173—177); Teokracja i caropapizm, przez J. Felińskiego (c. d., str. 177—182); Carewicz Dymitr w Polsce, przez M. Turkawskiego (c. d., str. 182—185); Biała róża; Notatki literacko-bibliograficzne; Różności; Listy z Rzymu; Listy z Wiednia, przez ks. Ż. Czerwińskiego; Ze świata katolickiego; Kronika.

— Toż, zeszyt z 15 września 1882. Tamże, w 8ce, str. 217—248.

Treść: Jezuiti w Rosyi (str. 217—220); Teokratyzm i caropapizm, przez dra J. Felińskiego (c. d., str. 220—226); Notatki literacko-bibliograficzne; Listy z Rzymu; Listy z Wiednia, przez ks. Ż. Czerwińskiego; Ze świata katolickiego; Z Jasnej góry; Brewe Leona XIII; Kronika.

— polski, pod redakcją St. Tarnowskiego, zeszyt wrześniowy 1882. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 325—510.

Treść: Olbracht Łaski, przez Aug. Sokolowskiego (str. 325—342); Pierwszy romantyk, napisał Aër (dok., str. 344—388); Goethego Faust, przekład J. Paszkowskiego (dok., str. 389—423); Z korespondencji ks. Łowickiej, przez N. (dok., str. 424—499); Kazimierz hr. Krasiecki, wspomnienie pośmiertne przez N. (dok., str. 500—506); Przegląd polityczny; Nowe książki.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją Władysława Łozińskiego, zeszyt wrześniowy 1882. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 763—864.

Treść: Życie snem, dramat Calderona, w przekł. dra J. Szujskiego (c. d., str. 769—802); Łuk. Górnicki, przez Br. Czarnika (c. d., str. 803—825); Towarzystwo Szubrawców, przez Zdzisława Hordyńskiego (str. 826—846); Kronika literacka: dra T. Wojciechowskiego O rocznikach polskich, przez dra W. Kętrzyńskiego.

RADECKI A. Mikulicz. Stan finansów w granicach Królestwa polskiego za r. 1880 (Odbitka z Niwy). Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, 1882, w 8ce, str. 37.

RAJEWSKI P. Sceny i raskazy iz małorusskago narodnago byta, 4 izdaniye dopolniennoje. Kijew, nakł. B. Korejwo, druk. W. Ł. Fronckewicza, 1882, w 8ce małej, str. 224.

Rocznik LXIII krakowskiego Towarzystwa dobroczynności z r. 1881. Kraków, nakł. Towarzystwa, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 77 i 1 nl.

ROSZKOWSKI G. O kodyfikacyi prawa międzynarodowego, szkic naukowy (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 45.

RUDOŁTOWSKI. Na 500letni jubileusz obrazu Bogarodzicy na Jasnej górze w Częstochowie, od r. 1382 do r. 1882. Kraków, nakł. autora, I związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 18. 30 cnt.

RYSZARD Antoni. Bibliografia numizmatyczna polska, spis dzieł, pism i artykułów o monetach, medalach i rzeźbach menniczych polskich traktujących. Kraków, nakł. autora, (G. Gebethner i Sp.), druk. A. Kozińskiego, 1882, w 8ce małej, str. 114. 2 złr.

SAWICKI Jan Stella dr. Kalendarz ekarski na r. 1883. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, I związkowa druk., 1883, w 16ce małej, str. V, 170 i 7 arkuszy Notatnika i Ogłoszeń. Opr. 1 złr. 60 cnt.

SCHILLER. Ten „Bürgschaft“ od übersetzwowł, nieco też z tego uübersetzungu nieboscyeka kieżca pana fararza Koehlera ukrođł dr. Haase w Szczecinie, wydanie drugie. Kattowitz, G. Siwinna, (1882), w 8ce małej, str. 7. 30 fenig.

— Ten „Ritter Toggenburg“ strasnie smutnoł (tak!) bojka od tak na spas uübersetzwanoł (tak!) przez dra Haase w Szczecinie. Kattowitz, G. Siwinna, (1882), w 8ce małej, str. 4 nl. 20 fenig.

— Ten Gang na zelazny młotek od zaś taki spasowity uübersetzwunek przez dra Haase w Szczecinie. Kattowitz, G. Siwinna, (1882), w 8ce małej, str. 11. 30 fenig.

SEREDYŃSKI Wład. dr. O pojęciach pedagogicznych Karola Dickensa, przez dyrektora c. k. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Krakowie (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 22.

SIENKIEWICZ H. Zersplittert, aus dem Kiewer Studentenleben, aus dem Polnischen übertragen und bevorwortet von Ph. Löbenstein (Universalbibliothek, 1637, 1638). Leipzig, Reclam jun., (1882), w 16ce, str. 161. 40 fenig. Na marne.

SKARGA Piotr. S. J. Żywoty świętych starego i nowego zakonu na każdy dzień przez cały rok, wydanie dwudzieste czwarte, tom XI listopad. Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 418 i 4 drzeworyty. Oprawne w płótno ang. 40 cnt. = 80 fenig.

Na str. 1—32: Żywot P. Skargi, przez ks. St. Załęskiego.

— Toż, tom XII grudzień. Tamże, 1882, w 8ce małej, str. 444 i 5 rycin. Opr. 40 cnt. = 80 fenig.

Na str. 429—444: Alfabetyczny spis żywotów świętych.

SŁOWACKI Jul. *Balladina*, *Tragödie in 5 Aufzügen*, übersetzt von Dr. Ludomil German. Krakau, S. A. Krzyżanowski, Buchdruckerei des A. Koziński, 1882, w 8ce, str. 122. 1 zlr. 20 cnt.

Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich, wydany pod redakcją F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i Wł. Walewskiego, zeszyt 25—33. Warszawa, nakł. F. Sulimierskiego i Wł. Walewskiego, red. Wędrowca, druk. Wieku, 1882, w 4ce, str. 1—80, 81—160, 111—240, 241—320, 321—400, 401—480, 481—560, 561—640, 641—720.

SOLESKI J. Wykład nauki fizyki, podręcznik dla wyższych klas gimnazjów i szkół realnych, zeszyt I. Lwów, nakł. Towarzystwa pedagogicznego, I związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 176. 3 zlr. za komplet.

Spółki spożywcze, konsumy, na Górnym Szlaku, życzliwa rada dla Górnoszlazaków. Poznań, nakł. Związku spółek zarobkowych, druk. J. Leitgebra, 1882, w 8ce małej, str. 24.

Sprawozdanie Komisji fizyograficznej obejmujące pogląd na czynności dokonane w ciągu r. 1881, oraz materiały do fizyografii Galicyi, tom XVI. Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. V, 30, 238 i 270, 2 tabl. drukowane i 3 litogr.

Tręść: Sprawozdania z czynności Komisji (str. 1—30); Materiały do fizyografii krajowej, przez prof. dra Karlińskiego i dra Wierzbickiego (str. 1—238); Rozbiór chemiczny wód mineralnych z 16 źródeł dotąd niebadanych, znajdujących się w Krynicy, Jastrzębiku, Słotwinie, Szczażniku i Muszynie, przez dra K. Olszewskiego (str. 3—36); Pluskwy różnoskrzydłe, znane dotychczas z Galicyi, przez M. Łomnickiego (str. 37—55); Mięczaki z okolicy Lwowa, Gródka i Szczerca, przez J. Bąkowskiego

(str. 56—63); Przyczynek do roślinności Czarnej hory, Czywczyzna i Alp rodneńskich, przez dra H. Zapałowicza (str. 64—79); Pomiarы barometryczne w Tatrach w latach 1876 do 1880, przez K. Kolbenheyera (str. 80—99); Wykaz mięczaków zebranych w okolicach Przemysła, tudzież w dorzeczach górnego Strwiąza i Sanu, przez B. Kotulę (str. 100—129); Mięczaki zebrane w lipcu i sierpniu 1881 r. w okolicy Kołomyi, Mikuliczyna, Zabiego i na Czarnohorze, przez J. Bąkowskiego (str. 130—140); Wykaz ptaków tatrzańskich na podstawie własnych i obcych spostrzeżeń, przez J. Karlińskiego (str. 141—169); Zapisy bryologiczne, przez J. Krupę (str. 170—204); Przyczynek do florystyki roślin naczyniowych, przez J. Krupę (str. 205—214); Materiały do fauny jezior tatrzańskich, przez dra A. Wierzejskiego (str. 215—239); Sprawozdanie z wycieczki entomologicznej w góry stryjskie w r. 1880, przez A. M. Łomnickiego (str. 240—254); Rozbiór chemiczny borowiny i wody dwu źródeł z okolicy Tylicza, przez K. J. Krzyżanowskiego (str. 255—270).

— dyrekcyi c. k. wyższej szkoły realnej w Krakowie za rok szkolny 1882. Kraków, nakł. funduszu szkolnego, druk. A. Kozińskiego, 1882, w 8ce, str. 153.

Tręść: J. Słowacki, *Balladina*, eine *Tragödie in fünf Aufzügen*, übersetzt von Dr. Ludcmil German (str. 1—122); Kronika i statystyka zakładu, przez zastępcę dyrektora, dra J. Lenartowicza.

— dyrekcyi c. k. gimnazjum w Stanisławowie za rok szkolny 1882. Stanisławów, nakł. funduszu szkolnego, druk. J. Dankiewicza, 1882, w 8ce, str. 51.

Tręść: Z nietłomaczonych poezyj łacińskich Sarbiewskiego, przez prof. Piotra Paryłaka (str. 3—5); Elipsy w tragediach Sofoklesa, przez prof. dra Przemysława Niementowskiego (str. 6—25); Część urzędowa, przez dyrektora, Jana Kerekiartę.

— dyrektora c. k. gimnazjum tarnopolskiego za rok szkolny 1882. Lwów, nakł. funduszu naukowego, bez wyr. druk., 1882, w 8ce, str. 85.

Tręść: Geneza, rodzaj i znaczenie funkcyjne słów polskich, wytworzonych z pierwiastków za pośrednictwem przyrostka na, przez prof. dra A. Kosibę (str. 3—52); Część administracyjna, przez dyrektora zakładu, L. Sieleckiego.

— z pierwszorocznej działalności stowarzyszenia „Przytulisko polskie“ w Wiedniu w r. 1880 (?). Wiedeń, nakł. Towarzystwa, druk. G. Ad. Ungara i Sp., b. r. (1882 ?), w 8ce, str. IV i 22.

STADNICKI Kazimierz. O początkach arcybiskupstwa i biskupstw katolickich łać. obrz. na Rusi halickiej i Wołyniu, z dodatkiem. Lwów, nakł. synów Zelmana Igła, druk. ludowa, 1882, w 16ce, str. 62.

Starina kijewska, jeżemiesiaczny, historyczny żurnal, redaktor T. G. Lebiedincew, god. I awgust 1882. Kijew, tipogr. G. T. Korczak-Nowickago, w 8ce większej, str. 198—390.

Trześ: Zabytyja inoczeskija obitielei, N. Pietrowa (dok., str. 199—242); Ludi staroj Malorassii, 3. Miklaszewskije, 4. Swiczki, A. Łazarewskago (str. 243—258); Kobzar Ostap Weresaj, jego pieśni i dumy, K. F. U. O. (str. 259—282); O muzykie dum i pieśń Ostapa Weresaja, A. K—skago (str. 283—287); Iz praktyki starich sudow (str. 288—296); Matierijały dla istorii koliszczyny ili riečni 1768 g., N. Kostomarowa (str. 297—321); Matierijały dla istorii b. Zaporozża (str. 322—339); Bibliografia; Izwiestija i zamietki.

Statuta kasy oszczędności miasta Rzeszowa. Rzeszów, nakł. kasy, druk. J. A. Pelara, 1882, w 8ce, str. 20.

Sumy galicyjskie, rzecz o setce milionów długu czy wierzytelności Galicyi u skarbu państwa austriackiego (Odbitka z Reformy). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1882, w 8ce, str. 118. 80 ent.

ŚWITKOWSKI Aug. Wypisy francuskie do użytku młodzieży polskiej, wyd. czwarte poprawione i powiększone, polowa I. Kraków, nakł. J. M. Himmblauna, 1883, w 8ce, str. 240. Za całość 1 zhr. 20 ent.

SYROKOMLA Wł. Margør, básen z dějin litevských, z polského přeložil Jan Nečas (Knihovna ustrědñi, seš. 57, 58). Praha, I. L. Kober, 1882, w 16ce, str. 106. 20 ent.

SZEKSPIR. Dzieła dramatyczne, w skróceniu opowiedziane z przytoczeniem

celniejszych ustępów przez Stanisł. Koźmiana, tom I. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, Warszawa, Gebethner i Wolff, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 335 i 1 nl. 4 marki 50 fenig.

Król Jan, Ryszard II, Henryk IV, Henryk V, Henryk VI, Ryszard III, Henryk VIII.

TALKO Józef dr. med. Z dziedziny oftalmologii, uszkodzenia gałki ocznej przez piawki, szkliste zwyrodnienie spojówki i rogówki, przetrwanie błony źrenicznej, odczyt miąsy na zjeździe lekarzy i przyrodników czeskich w Pradze 29 maja r. 1882 (Odbitka z Pamiętnika Towarzystwa lek. warsz., na pamiątkę kolegom Czechom). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 8ce, str. 28, 2 drzeworyty i 1 chromolitogr. tabl.

THULLIE Maksymilian. Szkice teoryi mostów łukowych, podał dypl. inżynier i docent Szkoły politechn. we Lwowie (Odbitka z Przeglądu technicznego). Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1882, w 8ce, str. 37 i 3 tablice rysunków.

TOKARSKI Stanisław Kostka. Leopold I i Jan III Sobieski, krótki rys dziejów odnoszących się do odsieczy wiedeńskiej, podręcznik dla nauczycieli szkół ludowych, napisał nauczyciel szkoły ludowej w Stanisławowie. Stanisławów, nakł. autora, druk. J. Dankiewicza, 1882, w 8ce, str. 11. 15 ent.

W. M. Cztery obrazki, poświęcone Wielmożnemu J. I. Kraszewskiemu przez M. W. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. Kraszewskiego, (dr. W. Lebiński), 1882, w 12ce, str. 282. 3 marki.

Wiadomości z nauk przyrodniczych, zeszyt II. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce, str. 2 nl. i 87. 80 kop.

Trześ: Uwagi nad przyrastaniem ładu, przez J. Sztolmana (str. 1—11); Spis ptaków zebranych przez p. Sztolmana we wschodnio-północnem Peru, przez Taczanowskiego (str. 12—61); Postrzeżenia nad

ptakami z rodziny Maskonurów, przez dra Dybrowskiego (str. 62—71); Opisanie nowych gatunków Błonoskrzydłych, przez O. Radoszowskiego (str. 72—81); O przemianach *Phora rufipes* i *Lipoptena aleis*, przez J. Sznablą (str. 82—87).

— farmaceutyczne, wydawane staraniem i nakładem Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego pod redakcją J. Mrozowskiego, zeszyt VI, VII i VIII z czerwca, lipca i sierpnia r. 1882. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, w 8ce, str. 201—264, 81—96 i 265—296.

Zawiera prace K. W., Z. W., J. M. i A. Fabiana. Na str. 201—208: Wypadki otrzymane z badań energii chemicznej siarki i seleniu do metali, przez Ant. Orłowskiego; str. 236—250: Sprawozdanie z czynności Towarzystwa za r. 1881; str. 258—264: Apteka jako officina sanitatis w dawnej Polsce, przez E. S. Świeżawskiego i K. Wendę (dok.); str. 81—96: Br. Pawlewskiego Podręcznik chemicznej analizy miarowej (ark. 6).

WIDUKIND. Rerum gestarum Saxoniarum libri III, ed. tertia, denuo recognovit G. Waitz (Scriptores rerum germanicarum, in usum scholarum ex Monumentis Germaniae historicis recusi). Hannover, Hahn, 1882, w 8ce, str. XVI i 88. 1 marka 35 fenig.

WIERZBOWSKI T. Otnoszenija Rossii i Polski w 1574—1578 godach, po doniesieniam papskago nuncija W. Laureo. Żurnał minist. narodn. prosw., Pietierburg, 1882, w 8ce, cz. CCXXII otd. 2, str. 208—242.

WOŁEK Zygmunt ks. Krótki rys życia bł. Alfonsa z Orozco, wyznawcy zakonu pustelników św. o. Augustyna. Kraków, nakł. ks. Augustyanów, druk. Uniw. Jag., 1882, w 16ce, str. 16.

Wystawa rolniczo-przemysłowa w Przemysłu 1882, zeszyt. 1 i 2. Przemysł, nakł. Sztandaru polskiego pod redakcją J. N. Gniewosza, druk. S. F. Piątkiewicza, 1882, w 4ce większej, str. 18 i 2 litogr., str. 10 i 3 litogr. Za pięć zeszytów 3 złr.

ZAKRZEWSKI Ignacy. Głos do wyborców powiatu odolanowskiego w Ostro-

wie dnia 13 sierpnia 1882 r. Poznań, nakł. Kuryera poz., druk. J. Leitgebra, 1882, w 8ce małej, str. 24.

ZALESKI J. B. Die heilige Familie, biblische Dichtung, deutsch von A. Zipper, 2te durchgesehene und vermehrte Auflage (Universal-Bibliothek, 1118). Leipzig, Ph. Reclam jun., (1882), w 16ce, str. 47. 20 fenig.

ZALESKI Piotr Falkenhagen. O domach zleceń rolników, o ich wpływie na rolnictwo, na handel i na rozwinięcie systemu bankowego i kredytowego w kraju naszym, wyd. trzecie. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 86. 40 cnt.

ZALESKI St. ks. Pamiątka 500letniego jubileuszu wprowadzenia cudownego obrazu N. Maryi P. na Jasną górę w Częstochowie, przez X. S. Z. Kraków, nakł. ks. Paulinów, druk. Czasu, 1882, w 16ce, str. 40.

Zbiór pamiętników do historii powstania polskiego z r. 1830/31, zeszyt IV. Lwów, nakł. dra T. Rayskiego, I związkowa druk., 1882, w 4ce, str. II, 481—698 i 1 nl. Za całość 4 złr.

Cały dochód przeznaczony na wsparcie weteranów z r. 1831. Zbiór zawiera wspomnienia i pamiątki: J. Bartkowskiego, H. Janki, Ad. Piwowalskiego, H. Bogdańskiego, A. Młockiego, M. Modzelewskiego, K. hr. Krasieckiego, F. Poradowskiego, A. L. Niewiarowicza, W. B. Podlewskiego, L. Wiemutha, K. bar. Horocha, H. Kruszczyńskiego. Na str. 559—693: Bibliografia powstania, przez dra Al. Hirschberga.

ŻELECHOWSKIJ Ewgenij. Małorusko-nimeckij słowar, ułożyw e. k. profesor gimnazji w Stanisławi, 1 wypusk. Lwiv, nakł. awtora, druk. im. Szewczenka, 1882, w 8ce większej, str. 32. 40 cnt.

Całość złożona z 60 arkuszy druku wydzie zeszytami z końcem r. 1883. Cena za każdy arkusz 20 cnt.

ŻELEŃSKA Wanda. Lirnik polski, zbiór poezji, z rycinami W. Gersona. Warszawa, nakł. F. Hösocka, Lipsk, druk. Rödera, 1883, w 8ce, str. XVI i 372. Opr. 4 ruble.

KRONIKA.

= Bibliografia numizmatyczna polska, spis dzieł, pism i artykułów o monetach, medalach i rzeczach menniczych polskich traktujących, przez A. Ryszarda. Kraków, 1882, w 8ce małej, str. 114.

Porządkiem alfabetycznym ułożona Bibliogr. pana R., autora kilku pięknych i z wielką znajomością rzeczy napisanych rozpraw numizmatycznych, zawiera prawie 700 nrów, obfity i pożądaný owoc wieloletnich trudów i zachodów własnych. Sam niepospolity miłośnik starych monet i medali i znany w Krakowie z uprzejmości właścicieli jednego z najbogatszych u nas zbiorów numizmatycznych do epoki Piastów i Jagiellonów, zebrał Sz. autor z niezwykłą skrętnością w nader szacowném dziełku swoim nie tylko dzieła i prace osobno wydane, ale także luźne rozprawy i artykuły, traktujące o monetach, medalach i rzeczach menniczych polskich, rozrzucone po najrozmaitszych dziełach, piśmie zbiorowych i czasowych, tak naszych jak obcych. O ile téż dzieła te i rozprawy mogły być dlań przystępne, podał je z wcale wierną ścisłością bibliograficzną, dołączając w bardzo wielu razach nader cenne przy nich uwagi i objaśnienia, tak rzeczowe jak czysto bibliograficzne, gdzie n. p. téj lub owéj menniczej rzadkości bibliograficznej szukać należy, lub t. p. Naukowa zresztą wartość pięknej pracy pana R., która w swéj skromności nie uważa „za kompletną“ i sam w niej widzi „różne niedostatki“, podnosi bardzo okoliczność, że Sz. autor przytoczył w niej także rozprawy i dzieła rękopiśmienne, dotąd drukiem nieogłoszone, które albo sam miał w rękach, albo skądinąd wiadomości o nich zasięgnąć mógł. Z naszéj téż strony niech przyjmie szczerze podziękowanie za podjętą o własnych siłach i o własnych siłach wydaną, tak dla nauki w ogóle, jak dla bibliografów i numizmatyków w szczególności nader pożądaną i pożyteczną pracę.

= Catalog No 73 des antiquarischen Bücherlagers von J. Jolowicz, Buchhandlung und Antiquariat in Posen: Französische, englische, spanische, italienische Sprache und Literatur. Posen, 1883, w 8ce, str. 30.

Dzieł i broszur, nowszych i dawniejszych, 1045 z języków i literatury francuskiej, angielskiej, hiszpańskiej i włoskiej. Zwracamy przytém jeszcze raz uwagę, że pan J. wszystkie swoje Kat. na żądanie posyła „gratis i franko“.

= Wydawnictwa Towarzystwa pedagogicznego. Lwów, 1882, w 4ce, str. 4.

Spis wydawnictw jednego z najpożyteczniejszych i najbardziej zasłużonych towarzystw naszych, którego działalność w rozwoju szkolnictwa i oświaty w Galicyi w ostatnich latach prawdziwie złotymi zapisana literami. Podzielony na „chronologiczny“ i „alfabetyczny“ obejmuje Spis już 124 nrów, cyfra jak na kilkunastoletnie zaledwie istnienie Tow. tak poważna, że wszelka wobec niej niechęć do Tow., objawiająca się jeszcze niestety dosyć głośno między amatorami panujących w kraju naszym szeroko i głęboko ciemności egipskich, zamilknąć powinna. Najstarszém wydawnictwem jest tu naturalnie bardzo cenna i pod każdym względem nader ważna „Szkoła“, wychodząca już od r. 1868, o której „Czas“ krakowski w nrze 172 z 30 lipca słuszna zrobił uwagę, że „niema nauczyciela ludowego w kraju, któryby jęj nie czytał“. A obok niej i tuż za nią postępują godnie i wszystkie inne wydawnictwa, jak odbitki ważniejszych prac ze „Szkoły“, osobno wydane dzieła treści pedagogicznój i książki szkolne, „Sprawozdania“ dla corocznych zjazdów walnych, a wreszcie także wychodząca od r. 1880 staraniem i nakładem Tow. „Biblioteka dla uczniów szkół przemysłowych“ i „Biblioteka dla młodzieży“. Oby błoga i pod każdym względem dla stosunków naszych pożądana działalność Tow. i nadal w tym samym kierunku rozwijała się pomyślnie i szczęśliwie!

= Wiadomość o archiwum miasta Lwowa, podana przez K. Widmanna. Przegląd archeologiczny lwowski, zeszyt 1 z r. 1882, w 8ce, str. 44—72.

Wiadomość, jak na przejściowy stan obecny archiwum m. Lwowa, wcale w szczególności bogata i dosyć wyczerpująca. W pierwszój połowie (str. 44—56) opisuje w niej Sz. autor, sekretarz Towarzystwa archeologicznego lwowskiego — bodajby na pożytek nauki i jęj postępu pomyślnie się rozwinęło! — dochowane dotychczas szczęśliwie w archiwum „Inwentarze“, „Spisy“ ksiąg, „Indexy“ i „Summarysze“ przedrozbiorowe z lat 1643/59, 1712, 1745, z r. 1757 p. t. „Series archivi Leopoliensis“, na którą „dotąd nikt nie zwracał uwagi“, z r. 1769 i 1772. W drugiej zaś części (str. 56—72) przytacza podobnież „Indexy“ z czasów porobiorowych, z r. 1778 i m., i wspomina przytém o ważniejszych chwili-

lach i wypadkach z dziejów archiwum miejskiego w tym okresie: o r. 1787, w którym magistrat lwowski zaczął urządzać po niemiecku, o kustoszach ówczesnych archiwum, o poleceniu daném r. 1838 D. Zubrzyckiemu uregulowania archiwum, o bombardowaniu miasta r. 1848 i szczęśliwym ocaleniu „nieocenionego klejnotu miasta“, o objęciu opieki nad archiwum r. 1860 przez nową reprezentacyą miejską, o uporządkowaniu go w r. 1862 i m. przez św. p. kustoszów, K. W. Raspa i ks. J. Wagilewicza, o dzisiejszém jego urządzeniu na sześć działów i czynnościach w niem w latach ostatnich drów Al. Hirschberga i Al. Semkowicza. Sz. autor nazywa słusznie lwowskie archiwum miejskie „nieprzebrany skarbem do badań dziejowych nie tylko samego m. Lwowa, ale w ogóle dla dziejów Polski“ (str. 68), i słusznie też dlatego zaraz na wstępie (str. 44) w oględnych nadzwyczaj wyrazach wypowiada wcale uzasadniony żal, że ludna i bogata stolica kraju dotychczas „nie zdobyła się na to, aby pod względem staranności o zachowanie tej skarbnicy zabytków historycznych stanąć na równi z innymi miastami polskimi, jak Warszawa, Kraków, Poznań, Lublin i inne“. Miejsmy nadzieję, że w najbliższym czasie w szczęśliwszém znajdziemy się położeniu, i o stanie archiwum miejskiego we Lwowie, jego urządzeniu i przystępności, pomyślniejszych wiadomości Sz. czytelnikom naszymy udzielić będziemy mogli!

= **Arystotelesa** „Politykę“ w przekładzie polskim dra S. Petrycego z r. 1605, egzemplarz całkiem dobry i bardzo pięknie zachowany, nabył w Krakowie przed trzema tygodniami znawca i miłośnik ksiąg starych, książkę J. T. L., za 13 zhr. w. a.!

= **Biblioteka** c. k. szkoły realnej w Krakowie — podług „Sprawozdania“ za rok 1882 — liczy obecnie: w oddziale dla nauczycieli 608 dzieł i 854 programów, w czytelni dla młodzieży 468 dz. polskich i 560 niemieckich, w dziale zaś dla ubogiej młodzieży 751 egzemplarzy książek szkolnych. Profesor L. Miejski, zawiadowca biblioteki, wypożyczył w ciągu roku: nauczycielom 119 dz., uczniom zaś, których na 262 zgłaszało się do wypożyczenia tylko 169, książek do czytania w języku polskim 1417, w j. niemieckim 1328, razem 2745, czyli po 16 w przecięciu każdemu.

= **Biblioteka** „litewska“ — jak donosi „Kraj“ petersburski — założona została w Rydze, staraniem pana J. Milewskiego, przy nowo utworzonym Towarzystwie śpiewaków litewskich „Ausra“ (Gwiazda poranna).

= **Biblioteka** c. k. gimnazjum w Stanisławowie — według świeżo wydanego „Sprawozdania“ za r. 1882 — liczy obecnie: w oddziale dla nauczycieli 5400 tomów, 1990 zeszytów, 549 tablic, 31 atlasów, 2 globy i 1 telurum, w księgozbiorze dla uczniów 607 dzieł w 974 t. i zeszc., w oddziale zaś dla ubogiej młodzieży szkolnej 743 książek szkolnych. Zawiadywali nimi w ciągu roku: oddziałem dla nauczycieli prof. Andrzej Makowski, oddziałem dla uczniów prof. Eug. Żelechowski, Jul. Kottecki i Ant. Libera, i wypożyczyli w tym czasie do domu: 276 uczniom 2556 tomów dzieł polskich, 116 ucz. 774 t. w języku ruskim, i 392 ucz. 2674 t. w j. niemieckim.

= **Dr. J. Csontos**, kolega nasz węgierski i łaskawy przyjaciel piemka naszego, kustosz muzeum narodowego w Peszcie („Magyar nemzeti muzeum“), odkrył w bibliotece Jagiellońskiej, w czasie bytności swojej w Krakowie w lipcu roku zeszłego, nieznaną dotychczas druk węgierski, rze-komno z r. 1512, zawierającą legendę o św. Pawle, i podał o nim bliższe szczegóły jeszcze we wrześniu r. 1881 w piśmiech peszteńskich. Obecnie przestarzała ta już trochę wiadomość, a w dodatku w dziwnie przekręconej postaci, dostała się drogą francuską na Paryż do niektórych pism warszawskich, mianowicie że jakiś „J. Csosoty (!), podbibliotekarz muzeum krakowskiego (!), wynalazł w Krakowie najstarszy druk węgierski z r. 1512“!

= **Czytelnia** ludowa w Cieszynie na Śląsku odzywa się ponownie do publicznej ofiarności: „Aby — czytamy w korespondencji z Cieszyna do krakowskiej „Reformy“, nr. 208 z 13 września — aby instytucyą tę najstarszą i najważniejszą na Śląsku, która skupia i łączy wszystkie siły narodowe i jest ogniskiem życia naszego, utrzymać na odpowiedniém stanowisku i rozwinąć należyście, aby uporządkować wielką bibliotekę, potrzebujemy koniecznie wsparcia, i mimo że na wszystkie strony i na różne ważne cele w biednej naszej Polsce składki zbierają, proszę was, abyście sprawę Czytelni usilnie poparli“.

= **Dr. Al. Hirschberg**, kustosz biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie, wydał wspólnie z gronem akademików lwowskich „Bibliografią powstania z r. 1830/31“, pracę o poważnym zakroju naukowym i bardzo cenną, którą w przyszłym nrze obszerniejszy poświęcimy ustępowi.

= **Pan J. Hopcas**, starszy zecer i korektor w drukarni Czasu w Krakowie, ur. r. 1857, zajął piękne stanowisko w rządzie ludowych pisarzy naszych: Komitet wy-

dawnictwa dziełek ludowych we Lwowie przyznał mu pierwsza nagrodę konkursową w kwocie 150 zlr. za dziełko p. t. „Stary Grzegorz“, które właśnie opuściło prasę drukarską.

= **Jubileusz** 400letniego istnienia drukarstwa obchodzili lub obchodzi w roku bieżącym miasta: Akwileja w Abruzach, Guadalajara w Hiszpanii, Memmingen, Metz, Monachium, Odensee na wyspie Fünen, Pisa, Promentour, Reutlingen, Wiedeń i Zamora, razem więc miast 11.

= **Kłatwę kościelną** za bezbożność i herezję rzucił — jak donoszą — wenecki biskup-patriarcha na dwa włoskie dzienniki: „Veneto cristiano“ i „Fra Paolo Sarpi“. Kłatwa obejmuje: oprócz wydawców, redaktorów i współpracowników, także drukarzy, zecerów, kolporterów, sprzedawczy, prenumeratorów, czytelników i przechowujący obydwóch pism!

= **Ks. J. Korytkowskiego**, kanonika i bibliotekarza kapitulnego gnieźnieńskiego, autobiografia w wychodzącym właśnie zesztytami dziele jego „Pracaci i kanonicy katedry gnieźnieńskiej“ (zesz. V str. 295—297), zawiera między innymi ustęp: „Po śmierci ks. prałata Ziarkiewicza, w r. 1874, obrany bibliotekarzem kapitulnym, zajął się uporządkowaniem znacznej i drogocennej biblioteki, którego szczęśliwie w r. 1878 dokonał i katalog systematyczny ułożył; równocześnie zabrał się do starannego przejrzenia bogatego archiwum kapitulnego, co mu nastąpiło powód do niniejszej i innych prac umysłowych na polu dziejów kościoła polskiego a w szczególności metropolii gnieźnieńskiej“.

= **Książki szkolne** w Królestwie polskiem dla swojej drogości i ciągłych zmian wprawiają w niemały kłopot mniej zamożnych rodziców, mających więcej dzieci w szkołach publicznych. Warszawski „Tygodnik ilustrowany“ w nrze 30 z 9 września poświęca sprawie tej kilka uwag, a między innymi pisze: „Dziwna rzecz, że też żaden z księgarzy nie zaprowadzi u siebie sprzedaży książek szkolnych używanych, pozostawiając tę sprawę wyłącznie w rękach Żydów-antykwarzy, derusów co się zowie“.

= **Księgarnię** w Poznaniu otwiera w początku października r. b. pan C. F. Piotrowski, dotychczasowy adjunkt księgarń: Zupańskiego w Poznaniu, Aderholza w Wrocławiu i Brockhousa w Lipsku.

= **Księgarnię** i wypożyczalnię książek w Radzynie otworzyła panna M., jak donosi o tym w nrze 193 z 29 sierpnia „Kuryer warszawski“, który zarazem dodaje:

„Kobieta zatem prowadzi nas do światła, szczęście jej Boże!“

= **Księgarzom** i wydawcom naszym, którzy uważali sobie za obowiązek, wziąć udział w wystawie rolniczo-przemysłowej w Przemysłu, poświęca kilka pięknych i ze znajomością rzeczy napisanych ustępów, lwowska „Gazeta narodowa“ w nrze 211 z 15 września. Sprawozdawca jej podnosi w szczególności wysoko zasługi na polu wydawniczym: Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie i księgarń tamtejszych polskiej i H. Altenberga, jako też księgarń Zupańskiego w Poznaniu, zaznaczając przytém za przyjemnością, że „Nestor księgarzy polskich nie odmówił swego udziału w wystawie“.

= **Kuryer warszawski** wzmiankując krótko w nrze 194 z 30 sierpnia o podanych przez nas w sierpniowym zeszycie kilku staropolskich anonsach księgarskich, dodaje laskawie: „Pomiędzy tymi wiele wyciągnięto z naszego pisma jako w swoim rodzaju typowe“. Za pozwoleniem! Myśmy przytoczyli kilka dawnych ogłoszeń z „Kuryera polskiego“ z r. 1730 i 1731, t. j. z pisma, które wychodziło w Warszawie przed 150 laty, nie zaś z „Kuryera warszawskiego“, który wprawdzie wychodzi w 20000 egzemplarzy — oby mu się ta cyfra niebawem podwoiła! — ale wychodzi zaledwie od r. 1821 i istnieje dopiero lat 62!

= **J. Liciniusa Namysłowskiego**, od r. 1585 nauczyciela w Jewiu, weale płodnego w swoim czasie pisarza, nieznanego dotychczas bibliografom polskim dziełko treści dydaktycznej, drukowane r. 1589 w Łosku na Litwie: „Sententiae ad communem vitae usum“, (w 4ce, kart 28, razem sentencyj 225), ułożone w trzech językach, łacińskim, polskim i niemieckim, odkrył niedawno pan B. Erzepki w miejskiej bibliotece w Wrocławiu, i opisał je wzorowo, z rzadką u nas ścisłością, w odcinku „Dziennika poznańskiego“, nr. 194 z 26 sierpnia b. r.

= **Macierzy polskiej** pierwsze zebranie odbyło się 21 września w sali radnej Wydziału krajowego we Lwowie, na którym dr. A. Małecki zdał sprawę z czynności jej w ciągu r. b. J. I. Kraszewski, założyciel jej i kurator, niemogąc dla stanu zdrowia wziąć osobiście udziału w tém zebraniu, wystósował list otwarty do marszałka, dra Zyblikiewicza, w którym bliżej omawia główne cele Macierzy. Na pierwszym miecscu jej zadań w najbliższej przyszłości postawił Czcigodny Jubilat: „wydawnictwo książeczek tanich i ich rozpowszechnianie“, oświadczył się za ich

sprzedawaniem „po cenach jak najprzystępniejszych“ a przeciw rozdawaniu bezpłatnemu, które „nie prowadzi do celu“, i wyraził nadzieję, zdaniem naszym nieplonna, że w sprawie tej „pp. księgarze współdziałania swojego nie odmówią“.

= **H. Nitschmann**, zamieszkały w Berlinie literat uczonej, który już dawniej kilku niemieckimi dziełami, jak „Der polnische Parnas“, „Iris, Dichterstimmen aus Polen“ i t. p., zaskarbił sobie uznanie i wdzięczność narodu naszego, wydał obecnie w Lipsku u W. Friedricha w obszernym wcale zarysie dzieje literatury polskiej: „Geschichte der polnischen Litteratur“ (str. VIII i 500), w celu obznajomienia świata niemieckiego z płodami ducha naszego, a razem dla odparcia niedorzecznego zarzutu, który się niedawno dał słyszeć z trybuny niemieckiej: „Polen hat keine Litteratur“! Podzielona na pięć okresów: 1. do r. 1364, 2. — 1622, 3. — 1750, 4. — 1820, 5. od r. 1820 do dni naszych, i wolna od balastu bibliograficznego, odznacza się literaturą pana N. pożądaną swobodą w traktowaniu przedmiotu i należyta jego znajomością tak co do czasów dawniejszych, jak i najnowszego u nas ruchu naukowego i literackiego. Za najpiękniejszą jednak jej zaletę uważać należy podanie przy każdym wybitniejszym autorze i poecie polskim, tak prozą jak wierszem w udatnym tłumaczeniu niemieckim, charakterystycznych i nader trafnie wybranych z niego ustępów, które właśnie świat niemiecki bliżej zająć powinny. Ustępy te w przekładzie niemieckim są nawet przy pisarzach, jak Kochanowski (str. 43—59), Krasicki (str. 135—148), Mickiewicz (str. 272—334) wcale obszerne. Całość wreszcie zamknął Sz. autor treściwie zebraną wiadomością o stanie obecnym Uniwersytetów naszych (str. 485—490) i naszej prasy peryodycznej (str. 490—494), jako też wzorowo ułożonym spisem osób w dziele przytoczonych (str. 495—500). Cześć i dzięki ucznemu i sprawiedliwemu innoplemieńcowi za podjęte trudy i pracę!

= **Ognisko**, towarzystwo polskie w Gdańsku — jak donoszą pisma codzienne i tygodniowe — liczy obecnie członków 60, i posiada bibliotekę złożoną z 626 tomów dzieł i czasopism polskich.

= **Pan E. Porębowicz**, młodziutki słuchacz filologii w Uniw. Jag., ur. r. 1862, który dał się już poznać z pięknego tłumaczenia ustępu z VI pieśni Byrona „Don Zuan w Ćlaremie“, kończy właśnie — jak się z przyjemnością dowiadujemy — przekład całego „Don Zuana“ dla warszawskiej „Bi-

blioteki najcenniejszych utworów literatury europejskiej“.

= **Straż św. Wojciecha**, tak nazwana od św. Wojciecha, którego sobie za osobliwego obrała patrona, rozpoczęła właśnie w Gnieźnie, u grobu św. męczennika, działalność swoje literacką: wydawanie w drodze abonamentu (1 marka 50 fenig rocznie) pożytecznych a taniach dzieł pobożnych w objętości 15—20 arkuszy druku co roku. Wydawnictwem kieruje znany zaszczytnie na polu naukowym pracownik, ks. dr. Łukowski, repetent tamtejszego seminaryum duchownego, który właśnie puścił już w obieg na r. 1882 dwa pierwsze dziełka: ks. Hinczy „Zabawę z Jezusem“ i Marcina z Kochem Kapucyna „Wykład mszy św.“. Straż św. Wojciecha nie jest ani towarzystwem ani spółką akcyjną, a kto jej cele popiera, nie ściąga na siebie żadnej odpowiedzialności. Płacący z góry 50 marek, staje się wieczystym jej abonentem, i odbierać będzie za to bez wszelkiej rocznej opłaty wszystkie druki Straży przez cały ciąg jej istnienia; w razie zaś jej zwinienia lub śmierci abonenta, wypłaci Straż owych 50 marek okazicielowi rewersu czyli abonentowi wieczystemu lub jego spadkobiercom. Miły tylko śpiewami obowiązek, zwracając uwagę P. T. duchowieństwa naszego i osób interesowanych na to pożytecznie-pobożne, na zyski materyalne nieobliczone i dlatego też bezprzykładnie tanie wydawnictwo, któremu ze względu na miejsce, gdzie rozpoczęło swój żywot, i dla wielu innych przyczyn pomyślnego rozwoju życzyć należy.

= **Wystawa rolniczo-przemysłowa** w Przemysłu od 1—11 września b. r., jak pod każdym innym względem, wypadła także w działach, które nas bliżej obchodzą, wcale znakomicie. Dzięki uprzejmości dyrekcji kolei Karola Ludwika mogła ja redakcyja miesięcznika naszego zwiedzić wygodnie in pleno, i wypełniamy też dlatego tylko miłą powinność, składając niżej wszystkim pp. wystawcom zasłużony hołd uznania za spełnienie w godny sposób obowiązku obywatelskiego i wzięcie udziału w tym tak doniosłym w rozwoju stosunków naszych akcie. Przedewszystkiem księgarstwo polskie i dosyć już ożywione obecnie prywatne wydawnictwa nasze wystąpiły w Przemysłu, co się zowie, okazale, z całym swoim zapasem z kilku lat ostatnich, imponującym nie tylko mnogością swoją ale i doborem rzeczy pożytecznych i pożądaných, lub publikacyj wysokości naukowej i literackiej wartości. Estetycznie ugrupowane, mile wabiąc oko i walcząc w szlachetnym współ-

zawodnictwie o publiczne uznanie od współobywateli i palmę pierwszeństwa, ręką tu wodzili: wydawnictwa Towarzystwa pedagogicznego ze Lwowa i księgarń J. K. Zupańskiego z Poznania, polskiej A. D. Bartoszewicza i M. Biernackiego ze Lwowa, i G. Gebethnera i Sp. z Krakowa i z Warszawy. Godnie zaś wedle sił swoich, niekiedy nawet niepospolitych, towarzyszyły im publikacje księgarzy i wydawców: H. Altenberga ze Lwowa, Czytelnia ludowej z Krakowa, J. M. Himmelblaua z Krakowa, F. Hösocka z Warszawy, Instytutu staurologiańskiego ze Lwowa, braci Jeleniów z Przemysła, A. Kaczurby ze Lwowa, G. Kohna z Sambora, S. A. Krzyżanowskiego z Krakowa, J. B. Langego z Gniezna, K. Malika z Cieszyna, J. A. Pelara z Rzeszowa i towarzystwa Proświta ze Lwowa. — Nie mniej okazałe przedstawiało się także drukarstwo nasze, w szczególności zaś odznaczające się niezwykłą u nas wytwornością w wykonaniu najrozmaitsze plody typograficzne drukarni Czasu z Krakowa, którym wedle zasobów i możności zaszczytnie wtórowały wystawione tuż obok plody drukarni: Wł. L. Anczyca i Sp. z Krakowa, H. Bohussa z Jarosławia, S. F. Piątkiewicza z Przemysła, R. Zamarskiego z Białej, i drukarni związkowej z Krakowa. — Litografów polskich pięknie reprezentowały: znana dobrze w naukowym świecie polskim drukarnia fotograficzna St. Wiśniowskiego z Krakowa, odznaczona przed dwoma laty przez Akademię umiej. tytułem „akademickiej“ litografia M. Salba z Krakowa, i zakłady litograficzne: E. Klimka z Bielska-Białej, B. Laskowskiego i Sp. ze Stanisławowa, i L. Wojssa i Sp. z Przemysła. — Introligatorską sztuką popisują się z rządu zakłady: Al. Getritza i Wierzbickiego, obydwóch ze Lwowa; wcale praktyczne wyroby introligatorskie, o ile to w zamkniętej szafce oszklonej zauważyć można było, wystawiła także znana zaszczytnie z przedsiębiorczości firma Gubrynowicza i Schmidta ze Lwowa. — Ale i papiernictwo nasze nie pozostało bynaj-

mniej w tyle, a pięknymi okazami papieru krajowego pochlubić się mogły: papiernia braci Kolischerów i Markheim z Czerlan, a dalej br. Fiałkowskich i Twerdi z Bielska-Białej i Żywca, Pollaka i Seroga z Rajczy i Wigotowie, i Robinsona, Seroga i Sp. z Rajczy. — Wyniku wreszcie wystawy, jak go pisma codzienne ogłosiły, chęć zdanem naszym mógł być wypaść nieco inaczej i trochę obficie, niepomyślnym bynajmniej nazwać nie można; komisya bowiem sędziów przyznała wystawcom naszym następujące nagrody: dyplom i rządowy medal srebrny Wł. L. Ancycowi i Sp., i br. Kolischer i Markheim, srebrny medal zasługi St. Wiśniowskiemu, brązowe zaś medale zasługi A. D. Bartoszewiczowi i M. Biernackiemu, G. Gebethnerowi i Sp., br. Jeleniom, E. Klimkowi i drukarni związkowej w Krakowie. Żałujemy tylko niewymownie, że dla wiadomości łaskawych Czytelników naszych nie możemy także przy tej sposobności podać nazwisk niewiadomych nam sędziów-rzeczoznawców, od których ocenienie wystawionych przedmiotów w działach, któreśmy wylieczyli, zależało. Chętnie wszakże przypuszczamy, że musiały to być pod każdym względem znane w kraju naszym i po za granicami jego, na polu bibliografii polskiej i obcej zasłużone powagi naukowe, które komitet wystawowy do spełnienia tak zaszczytnego zadania uprosił.

= Zjazd literatów i artystów polskich w Krakowie zamyśla urządzić w roku przyszłym krakowskie Koło artystyczno-literackie.

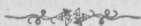
= Zabronione w Austrii: Zażalenie dra Alexandra Iskrzyckiego, adwokata w Sano, wniesione do Wysokiego c. k. prezydium sądu krajowego wyższego we Lwowie na postępowanie c. k. rady sądu krajowego, Wżnego Leona Budzynowskiego, jako przewodniczącego trybunału przysięgłych w procesie Olgi Hrabar i towarzyszy o zbrodnię stanu. Sanok, druk. K. Pollaka, 1882.

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: Antologia obca. Lwów, H. Altenberg. 6 zhr. — BADE Th. Robinson meksykański. Warszawa, F. Hösick. 1 rs. 50 kop. — FREDRO J. Al. Des Onkels Liedchen. Wien, Wallishausner. 60 cnt. — Rocznik zbiorowy prac naukowych za r. 1881. Warszawa. 1 rub. — WIERZBICKI L. Wzory przemysłu domowego na Rusi, V i VI. Lwów, Muzeum przemysł. — DUNIKOWSKI Em. dr. Die Spongien. Wien, Gerold's Sohn. 2 zhr. — Mowa pośła nie-samborskiego, na posiedzeniu sejmku niewypowiedziana. Lwów. — Niwa z 15 września. Warszawa. — Wieniec pamiątkowy, IV. Rapperswył, Muzeum nar. — CZISTOWICZ. Oczerk istorii zapadno-russkoj cierkwi, I. Petersburg.

OGŁOSZENIA.

Księgarnia K. Łukaszewicza w Lwowie
(2—2). poszukuje pomocnika księgarskiego.

MIKOŁAJA REJA z NAGŁOWIC

Wizerunek własny żywota człowieka poczciwego,
według wydania z r. 1560 wydał
ST. PTASZYCKI.

Wychodzi zeszytami. Całość składać się będzie z VII zeszytów. Zeszyty I—III już wyszły. Cena I kop. 75, II i III rs. 1 kop. 50.

Alterthums - Seltenheit !

Besteht in einem gut erhaltenen 110-jährigen Atlas aus 24 Karten sämmtlicher zum Königreich Polen früher gehörigen Provinzen, eines Planes und einer Zeichnung der Stadt Warschau, nebst einem Briefe in französischer Sprache von Rizzi Zanoni an den Fürsten Jablonowski vom Jahre 1772. Zu kaufen bei:

Heinrich Hübner in Odessa, Дворянская улица домъ Денисенковой
(3—3). n° 30 квар. n° 6.

Rzadkość starożytna !

Dobrze zachowany 110letni Atlas, złożony z 24 kart wszystkich do królestwa polskiego niegdyś należących prowincyj, jednego planu, jednego widoku Warszawy, jako-tęż listu Rizziego Zanonięgo w języku francuskim do księcia Jabłonowskiego z r. 1772. Do nabycia pod adresem:

KŁOSY, czasopismo ilustrowane tygodniowe, wydawane przez S. Lewentala w Warszawie. Prenumerata kwartalna: 2 rs., z przesyłką 3 rs.; w Krakowie 3 zlr. 30 ent., z przes. 4 zlr.; we Lwowie 3 zlr. 60 ent., z przes. 4 zlr. 40 ent.; w Poznaniu z przes. 2½ talara.

Tręść nrów 895—899 z 24 sierpnia — 21 września 1882: Tradycje kodeńskie, przez K. Kraszewskiego (895—897); Włodzim. Wolski, przez J. K. K. (895, 896); Sprawa egipska (895); Droga żelazna St. Gotardzka (895); Powieść w Anglii, przez Nekandę (895—899); Tunel podmorski, mający połączyć Anglię i Francją (896); Z daleka, przez M. Konopnicką (896); XVI walne zgromadzenie Towarzystwa pedag. w Kołomyi (896); Kościół i kaplica w Piotrowinie (896); Mokotów (896, 897); Konstancya z hr. Małachowskich Biernacka, przez C. Biernackiego (896, 897); Krystyan Breslauer (897); Czém jest życie, Siła ducha, przez St. Grudzińskiego (897); Utarczka między pikietą angielską a Beduinami (897); Pociąg pancerny (897); Z życia mrówek (897, 898); Listy Klem. z Tańskich Hoffmanowój do Joach. Lelewela (898); Ang. Woycke, przez Piccolominiego (898); Pochodzenie i opisanie rządu staroświeckiego (898); Z daleka, wiersz M. Konopnickiej (898, 899); Łowiec i para gołębi, legenda sanskrycka, przetłóm. Józ. Uzdowski (898); Wielka niedźwiedzica, przez M. P. (898, 899); Pan głuchy Paweł, skrzęślił T. Hodi (899); Przemysł (899); Jul. Surzycki, wspomnienie pośmiertne (899); Listy J. I. Kraszewskiego (895, 899); List z Krakowa T. Hodiego (898); Z ruchu przemysłowego (895, 896, 898); Wiadomości z pola literatury, nauki i sztuki; Przegląd polityczny; Przegląd literacki, przez K. Kraszewskiego i L. Sowińskiego; Pokłosie, przez Karola; Dodatek. E. Ecksteina Klaudyusze, tłóm. z niemieckiego przez Jaskółkę.

MŁODY CZŁOWIEK, który pracował przez lat siedem w księgarni i składzie obrazów w Warszawie, a obecnie pracuje w jednej z pierwszorzędnych księgarni we Lwowie, poszukuje od 1go października r. b. stosownego zajęcia. Język polski, niemiecki i ruski posiada; jak najlepsze świadectwa i referencye przedstawić może. Oferty uprasza nadsyłać:

Do księgarni F. H. Richtera we Lwowie, pod literami S. K.

Straż św. Wojciecha w Gnieźnie

wydała w r. 1882 drogą abonamentu następujące książki:

1. Zabawa z Jezusem przez Mszą św., ks. Marcina Hinczy.
2. Wykład Ofiary Mszy św., Marcina z Kochem Kapucyna.

Kto złoży 1 markę 50 fen. aż do 15 grudnia r. b., odbierze obydwie te książki przeszło 32 arkusze wynoszące. — Można także zapisywać na r. 1883 w sumie 1-50 fen. Składający 6 marek staje się przedpłacicielem na lat 4 i odbiera książki w dom opłacone.

Wieczysty abonent składa 50 mrk., za to odbiera bez wszelkiej rocznej opłaty wszelkie druki przez cały ciąg istnienia Straży św. Wojciecha. W razie zwinienia przedsiębiorstwa lub śmierci wieczystego abonenta, wypłaci Straż św. Wojciecha owe 50 mrk. okazicielowi rewersu wieczystego (n. p. spadkobiercom).

Abonujący 11 egzemplarzy płaci za 10, czyli zamiast 16-50 tylko 15 marek. Polecając książeczki Straży, opiece i życzliwości zacnych czytelników, nadmieniamy, że w pierwszy czwartek każdego miesiąca odprawia się Msza św. przed grobem św. Wojciecha na ich intencją.

Bez abonamentu kosztuje: Zabawa z Jezusem 10 fen. — Wykład Ofiary Mszy św. na lepszym papierze 1-80 m., na drukowym 1-60 m.

(1-2). Księgarzom 25% rabat. — Adres: Ks. Łukowski, Gniezno.

Rzadkości bibliograficzne!

LELEWELA JOACH.

POLSKA, DZIEJE i RZECZY JÉJ,

kompl. w 18 tomach, w półskórek opr. z złoceniami.

Exemplarz zupełnie nowy (u nakładcy kilka tomów zupełnie wyczerpanych), cena **100** zlr.

TROJAŃSKIEGO

SŁOWNIK POLSKO-NIEMIECKI,

2 tomy, **12** zlr., i tegoż

SŁOWNIK NIEMIECKO-POLSKI,

2 tomy, **12** zlr., razem za **22** zlr.

Znany ten zaszczytnie Słownik, jedyny, który trafnie i wyczerpująco frazesy w obydwóch językach poprawnie podaje, jest od lat kilkunastu wyczerpany. Poszukiwaniom moim jednakowoż powiodło się wynaleść nieliczną jeszcze ilość tegoż, i dla tego zwracając nań uwagę, upraszam o rychłe zamówienia.

(1-2). Księgarnia J. M. HIMMELBLAU w Krakowie.

Księgarnia

G. GEBETHNERA i SPÓŁKI w KRAKOWIE

otrzymała na skład następujące nowe dzieła:

- BIELA Jan. Gwara zebrzydowska, studjum dyalektologiczne. 75 cnt.
- CZAPLICKI Wł. Moja Helunia, obrazek z życia, zdarzenie prawdziwe, wspomnienie z 1851 roku. 30 cnt.
- DUNIECKI Paweł dr. Olój skalny i wosk ziemny w Galicyi, sprawozdanie z wycieczki po kraju. 1 zhr. 20 cnt.
- Dziennikarstwo warszawskie, napisał W. M. K., wyd. 2gie. 80 cnt.
- GŁĘBOCKI Józef. Wspomnienie z roku 1830—1831, czyli treściwe przedstawienie dziejów tegoż okresu, z powodu rocznicy 50 letniej, w roku 1880 obchodzonej. 3 zhr.
- HOMER. Iliada, przełożył wierszem miarowym Paweł Popieł, b. prof. b. Szkoły główniej warsz., wyd. 2gie przejrzone przez tłumacza. 1 zhr. 50 cnt.
- KOSIBA Antoni prof. dr. Geneza, rodzaj i znaczenie funkcyjne słów polskich, wytworzonych z pierwiastków za pośrednictwem przyrostku ną. 40 cnt.
- KULCZYŃSKI Władysław. Opisy nowych gatunków pajaków z Tatr, Babiěj góry i Karpat szlązkich. 2 zhr. 50 cnt.
- Spinnen aus der Tatra und den westlichen Beskiden. 50 cnt.
- LELIWA Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, napisane na dwuwiekową rocznicę oswobodzenia chrześcijaństwa i Wiednia przez Jana Sobieskiego, tom I. 2 zhr.
- LISICKI Henryk. Antoni Zygmunt Helcel, 1808—1870, tom I. 5 zhr.
- MOSZYŃSKI Jerzy. Kilka słów z powodu Porozbiorowych aspiracyj politycznych narodu polskiego. 30 cnt.
- O abdykacyi politycznej, napisał J. G. 30 cnt.
- OŻYŃSKI Bożydar. Skarbice odkryty bogactwa, piękności i wszystkich prawideł zasadniczych mowy i pisowni polskiej. 2 zhr.
- ROMANOWICZ Tadeusz. Polityka Stańczyków, odpowiedź na referat prof. dra Leona Bilińskiego O stronnictwie Stańczyków. 30 cnt.
- RYSZARD Antoni. Bibliografia numizmatyczna polska, spis dzieł, pism i artykułów o monetach, medalach i rzeczach mennicznych polskich traktujących. 2 zhr.
- Sumy galicyjskie, rzecz o setce milionów długu czy wierzytelności Galicyi u skarbu państwa austriackiego. 80 cnt.
- SZUJSKI Józef. List otwarty do Leona Bilińskiego z przyczyny broszury jego p. t. Znamiona polityki narodowej i krajowej t. z. Stańczyków. 25 cnt.
- TEISSERENK Bort E. Podręcznik do nauki gospodarstwa wiejskiego, opracowany po niemiecku przez Wilhelma barona Wangenheima, przekład polski opracowali i uzupełnili z zastosowaniem do potrzeb krajowych H. Havranka i Fr. Xaw. Migdał. 1 zhr.
- ZARAŃSKI Stanisław. Nowy organ dydaktyki według metody Bakona. 2 zhr.
- ZIEMBA Teofil dr. Estetyka poezyi. 1 zhr. 25 cnt.

Najnowsze wydawnictwa księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie:

JÓZEFA SZUJSKIEGO, prof. Uniw. Jagiell.,
Opowiadania i roztrząsania historyczne,
pisane w latach 1875 — 1880.

Treść: Charakterystyka Kazimierza W.; Maćko Borkowicz, wojewoda poznański i pierwsza Konfederacja rycerska 1352 r.; Warunki traktatu kaliskiego r. 1343; Ludwik węgierski i bezkrólowie po jego śmierci; Kraków aż do początków XV w.; Jeszcze o elekcji w epoce Jagiellonów; Stanowisko Długosza w historyografii europejskiej; Artykuł o wypowiedzeniu posłuszeństwa; O młodszości naszego cywilizacyjnego rozwoju. — Cena 3 ruble.

STANISŁAWA SMOLKI, prof. Uniw. Jagiell.,
SZKICE HISTORYCZNE,

serya pierwsza:

Niepoprawny ród; Witold pod Grunwaldem; Długosz; Unia z Czechami; Słowo o historii. — Cena 2 ruble.

J. I. KRASZEWSKIEGO	J. I. KRASZEWSKIEGO
Krzyżacy w r. 1410,	NA TUŁACTWIE,
obrazy z przeszłości.	obrazy współczesne.
Dwa tomy. — 2 ruble.	Trzy tomy w jednym. — 2 ruble.

ANTONI PROCHASKA,
OSTATNIE LATA WITOLDA,
studium z dziejów intrygi dyplomatycznej.
Cena 2 rs. 50 kop.

A. WILCZYŃSKIEGO,	A. WILCZYŃSKIEGO
autora „Kłopotów starego komendanta“,	Na manowcach,
WOŁY ROBOCZE,	dzieje zwykłego śmiertelnika.
obrazki z życia pocziwców.	
Cena 1 rs. 20 kop.	Cena 1 rs. 50 kop.

PIOTRA Jazy BYKOWSKIEGO
SĄDY PODKOMORSKIE,
powieść starszszlachecka. — Cena 1 rs. 50 kop.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządkiem Ignacego Stelcika.